

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobce: J. J.
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2017, č. j. JMK 120703/2017, sp. zn. S-JMK 113710/2017/OD/No,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ze dne 27. 6. 2017, č. j. ODSČ-54212/17-13, kterým Magistrát města Brna uložil žalobci dle § 60 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, pořádkovou pokutu ve výši 1 000 Kč za bezdůvodné odmítnutí podání vysvětlení ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, kterého se měl dopustit nezjištěný pachatel tím, že dne 29. 9. 2016 v 13:36 hod., v Brně na ulici Seifertova, s vozidlem Ford registrační značky X, překročil

nejvyšší povolenou rychlost v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, přičemž vozidlu byla laserovým rychloměrem LTI 20/20 TruCAM naměřena rychlost 66 km/h, po odečtení tolerance přístroje ve výši 3 km/h od naměřené hodnoty byla vozidlu naměřena rychlost 63 km/h.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě žalobce předně tvrdil, že v řízení před správními orgány nebyla naplněna zásada subsidiarity zjišťování řidiče vůči postupu před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Samotné usnesení, kterým se magistrát dožadoval podání vysvětlení, bylo nezákonné. Protiprávní jednání spočívající v překročení maximální povolené rychlosti bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu bez lidské obsluhy, protože se jedná o správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). V takovém případě měl magistrát dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu nejprve vyzvat žalobce k dobrovolnému uhrazení částky pokuty uložené za spáchání správního deliktu, a až v případě neuhrazení této pokuty měl pokračovat ve zjišťování totožnosti řidiče. Žalobce měl tedy dostat právo uhradit určenou částku nebo alternativně (dle své úvahy) sdělit totožnost řidiče. Magistrát nedodržel zákonný postup, pokud tuto alternativu žalobci neumožnil a rovnou přistoupil ke zjišťování totožnosti řidiče vozidla.
3. Magistrát dále řádně neodůvodnil výši uložené pokuty. Odůvodnění rozhodnutí postrádá zhodnocení závažnosti protiprávního jednání, odkaz na ustálenou soudní praxi apod. Magistrát pouze uvedl, že k dosažení účelu a smyslu pořádkové pokuty postačí její uložení ve spodní hranici zákonné sazby. Takové tvrzení by však bylo možné aplikovat na jakoukoli výši sankce. Z rozhodnutí nelze zjistit, proč byla uložena právě sankce ve výši 1 000 Kč, proč nestačila sankce nižší. Rozhodnutí proto není přezkoumatelné.
4. Nepřezkoumatelný je i výrok rozhodnutí, neboť v něm absentuje odkaz na ustanovení, dle kterého bylo rozhodováno. Žalobce nemůže přezkoumat, zda uložená sankce je v zákonné intenci, pokud ve výroku rozhodnutí není odkaz na konkrétní ustanovení zákona, dle kterého byla pořádková pokuta uložena.
5. Žalobce též nebyl řádně předvolán k podání vysvětlení. Správní orgán požadoval po žalobci součinnost spočívající v písemném sdělení totožnosti řidiče, kterou neposkytl. V takovém případě ovšem nebyl předvolán „*k podání vysvětlení*“, a tedy nemohl být trestán za bezdůvodné odepření vysvětlení. Nesdělí-li provozovatel vozidla údaj o totožnosti řidiče správnímu orgánu, má být trestán za naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125d odst. 1 písm. e) silničního zákona. Jde o speciální ustanovení vůči obecnému bezdůvodnému odepření výpovědi. Proto žalobce zastává názor, že byl trestán nezákonně.
6. Žalobce dále namítl, že nemohl být trestán za bezdůvodné odepření podání vysvětlení, neboť podání vysvětlení neodepřel, pouze nedodržel lhůtu stanovenou k písemnému vyjádření. Požadovanou informaci poskytl ve svém podání ze dne 13. 7. 2017. O této skutečnosti se žalovaný dozvěděl před právní mocí rozhodnutí. Pokud žalovaný rozhoduje na základě skutkového a právního stavu ke dni jeho rozhodnutí, toho času měl postaveno najisto, že žalobce podání vysvětlení neodepřel. Žalobce tak mohl být trestán toliko za opožděné podání vysvětlení, s čímž však právní předpis postih nespojuje. Rozhodnutí

žalovaného tedy není zákonné, pokud ke dni, kdy žalovaný rozhodoval, bylo již požadované vysvětlení správnímu orgánu poskytnuto.

7. Žalobce závěrem uvedl, že jeho protiprávní jednání spočívající v údajném bezdůvodném odepření vysvětlení, mělo být projednáno jako přestupek ve smyslu § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), nikoliv jako pořádkový delikt. Zákon o odpovědnosti za přestupky se k projednání užije tehdy, jsou-li kumulativně splněny dvě podmínky: 1) nejedná se o disciplinární delikt dle dosavadní terminologie, a 2) je-li užití zákona o odpovědnosti za přestupky pro obviněného výhodnější. O disciplinární delikt se nejedná, neboť dle terminologie teorie správního trestání se jedná o delikt pořádkový. Podmínka č. 1) je tak splněna. Zároveň je splněna podmínka č. 2), neboť projednání věci dle zákona o odpovědnosti za přestupky je pro žalobce nepochybně výhodnější (zpravidla se nařídí ústní jednání, kde žalobce může hájit svá práva; je dána možnost upuštění od potrestání atd.).
8. Na základě uvedených argumentů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
9. Žalobce i jeho zástupce rovněž vyjádřili nesouhlas se zveřejňováním jejich osobních údajů na internetové stránce Nejvyššího správního soudu a navrhli, aby rozhodnutí soudu o věci samé bylo plně anonymizováno.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Ve vyjádření k žalobě ze dne 13. 12. 2017 žalovaný uvedl, že magistrát v rámci prověřování skutečností vedoucích ke ztotožnění řidiče vozidla vyzval žalobce jakožto provozovatele předmětného vozidla, ještě před zahájením řízení o přestupku k podání vysvětlení dle § 60 odst. 1 zákona o přestupcích, k čemuž ze strany žalobce nedošlo. Z tohoto důvodu mu byla uložena pořádková pokuta dle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích. Z rozhodnutí tedy bylo patrné, na základě jakého ustanovení mu byla pořádková pokuta uložena. Postup dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu byl v projednávaném případě vyloučen, neboť nebyly naplněny podmínky jeho aplikace. Porušení pravidel totiž nebylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Rovněž výši uložené pokuty lze považovat za přiměřenou a odůvodněnou okolnostmi daného případu. Uložená pořádková pokuta měla působit i preventivně, čehož by pokuta nižší (např. ve výši 1 Kč nebo 200 Kč) nemohla docílit. Nedůvodnou je též námitka žalobce, že jeho protiprávní jednání mělo být projednáno jako přestupek s odkazem na § 112 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dle současné účinné právní úpravy se bude v obdobných případech postupovat dle § 137 správního řádu, nikoliv postupem, který navrhl žalobce. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Jednání konané dne 30. 6. 2020

11. Řádně předvolaný žalovaný se z jednání omluvil. Žalobce uvedl, že za nejproblematictější považuje v daném případě neodůvodnění výše pokuty. V této souvislosti poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2015, sp. zn. II. ÚS 3664/14. Konstatoval též, že správní orgány měly subsidiárně použít § 62 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle jehož třetího odstavce nesmí být pořádková pokuta v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení.

12. Soud podrobně konstatoval obsah soudního i správního spisu.

V. Posouzení věci soudem

13. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí magistrátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
14. Podstatu nyní projednávané věci tvoří polemika žalobce se zákonností rozhodnutí magistrátu (ve spojení s rozhodnutím žalovaného) o udělení pořádkové pokuty za bezdůvodné odmítnutí podání vysvětlení dle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích. Dle tohoto ustanovení *tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení podle odstavce 1, nebo tomu, kdo bezdůvodně podání vysvětlení odmítá, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 5000 Kč*.
15. Co se týče merita věci, soud předně obecně uvádí, že podání vysvětlení před zahájením řízení slouží správnímu orgánu k získání informací za účelem zjištění skutečnosti, zda vůbec a případně vůči komu zahájit přestupkové řízení. Povinnost dostavit se na předvolání ke správnímu orgánu k podání nezbytného vysvětlení má zásadně každý, a to i ten, kdo je podezřelý ze spáchání přestupku. Pouze ten má však nezpochybnitelné právo vysvětlení odepřít z důvodu toho, že mu či osobě blízké hrozí nebezpečí postihu za přestupek či trestný čin, o čemž musí být řádně a prokazatelně poučen (§ 60 odst. 1 zákona o přestupcích), a to předtím, než začne vypovídat. V případě, že by podezřelý ze spáchání přestupku odepřel podání vysvětlení z uvedených důvodů, byl by jakýkoli další nátlak v podobě opakovaného předvolání či použití pořádkových opatření směřující k dostavení se ke správnímu orgánu vyloučen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2018, č. j. 5 As 36/2018-40, nebo ze dne 18. 11. 2015, č. j. 9 As 106/2015-40; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Uvedeným je naplněno dodržování principu zákazu sebeobviňování, který je součástí práva na spravedlivý proces plynoucího z čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i z čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2016, č. j. 2 As 254/2016-39).
16. Pokud jde o smysl a účel ustanovení § 60 odst. 2 zákona o přestupcích, pořádková pokuta je jedním ze zajišťovacích prostředků, jejichž uložení je v pravomoci správních orgánů k zajištění účelu a bezvadného průběhu správního řízení. Jedná se tak o nástroj, který se pohybuje na pomezí výkonu kázeňské (disciplinární) pravomoci a ukládání trestu; to ostatně dokládá i dosti kazuistická a ne zcela jednotná judikatura Evropského soudu pro lidská práva k tomu, zda pořádková pokuta (byť se většinou týkala uložení pořádkové pokuty soudem) je či není „trestním obviněním“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy a zda je tedy na její uložení nezbytné klást stejné nároky plynoucí z práva na spravedlivý proces jako u trestních obvinění a deliktů (srov. např. rozsudek ve věci *Weber v. Švýcarsko*, č. 11034/84, a naopak rozsudky ve věcech *Ravnsborg v. Švédsko*, 14220/88, *Putz v. Rakousko*, č. 18892/91, či *Jurík v. Slovensko*, č. 50237/99). Judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2019, č. j. 5 As 212/2019-36, č. 3932/2019 Sb. NSS) se spíše kloní k tomu, že pořádková pokuta je disciplinárním (kázeňským) opatřením než klasickou trestní sankcí, což potvrzuje i poslední vývoj nejen v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (srov. *a contrario* rozsudek ve věci *Rodriguez Ravelo v. Španělsko*, č. 48074/10), ale rovněž v judikatuře Ústavního soudu (viz náleze ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. I. ÚS 750/15, N 9/80 SbNU 107, anebo náleze ze dne 23. 9.

2015, sp. zn. IV. ÚS 910/15, N 177/78 SbNU 627, nalus.usoud.cz). V každém případě, i kdyby bylo na místě podřadit uložení pořádkové pokuty správním orgánem pod „trestní obvinění“, je potřeba procesní záruky předpokládané čl. 6 odst. 1 Úmluvy vykládat v kontextu každé konkrétní věci, přiměřeně a především rozumně – tedy tak, aby bylo respektováno právo jako racionální systém a v tomto duchu bylo také uplatňováno.

17. Tímto způsobem je proto dle soudu nezbytné přistoupit i k aplikaci judikatorních závěrů Nejvyššího správního soudu týkajících se nezbytných požadavků na formulaci výroku, neboť ty se primárně týkaly výroků rozhodnutí o přestupcích či jiných správních deliktech, a Nejvyšší správní soud je formuloval právě se zohledněním požadavků čl. 6 Úmluvy a vzájemné blízkosti správního trestání s trestáním soudním, a v rámci správního trestání pak ze značné věcné podobnosti mezi postihováním přestupků a jiných správních deliktů. Z této judikatury vyplývá, že např. opomenutí specifikace skutku ve výroku rozhodnutí o jiném správním deliktu je zpravidla důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu nezákonnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní [dále též „s. ř. s.“; viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73 č. 1546/2008 Sb. NSS (věc *AQUA SERVIS*)]. Nicméně s ohledem na výše uvedené má soud za to, že na rozhodnutí správních orgánů o uložení pořádkové pokuty je nezbytné klást tyto požadavky přiměřeně, právě se zohledněním „mírnější“ povahy těchto rozhodnutí ve srovnání s rozhodnutími spadajícími pod „trestní obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. V této souvislosti soud považuje námitku žalobce ohledně absence odkazu na ustanovení ve výroku rozhodnutí, dle kterého bylo rozhodováno o uložení pořádkové pokuty, za nedůvodnou. V záhlaví usnesení je jasně uvedeno, že magistrát vydal rozhodnutí v souladu s „§ 67 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb.“, a dle „§ 60 zák. č. 200/1990 Sb.“. Není tak pravdou, že by správní orgán opomněl odkázat na právní ustanovení, dle kterých v předmětné věci rozhodl. Pokud jde žalobci o to, že tak magistrát neučinil přímo ve výroku rozhodnutí, i tato otázka již byla v judikatuře několikrát řešena. Soud tak v této souvislosti považuje za dostačující odkázat na závěr, k němuž dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, č. 3268/2015 Sb. NSS (věc *CET 21*): *„Povinnost uvést ve výrokové části rozhodnutí správního orgánu právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno (§ 68 odst. 2 správního řádu z roku 2004), je splněna i tehdy, když je příslušné ustanovení právního předpisu uvedeno v tzv. návěti (záhlaví) rozhodnutí, které je třeba pokládat za součást výrokové části rozhodnutí.“* Jak vidno, tak tomu bylo i v nyní projednávané věci. Na závěru o dostatečnosti uvedení aplikovaného ustanovení ve výrokové části rozhodnutí pak ničeho nemění ani skutečnost, že magistrát odkázal toliko na § 60 zákona o přestupcích jako celek, nikoli tedy na jeho konkrétní odstavec. Vzhledem k obsahu předmětného paragrafu by taková specifikace byla nadbytečná. Daný odstavec pak magistrát citoval v odůvodnění rozhodnutí.
18. Žalobce v této souvislosti dále namítal, že v posuzovaném případě nebyla splněna podmínka pro uložení pořádkové pokuty spočívající v bezdůvodném odepření vysvětlení, pokud požadované informace magistrátu, ač po lhůtě, poskytl. Tímto jednáním tak sice měl žalobce naplnit skutkovou podstatu správního deliktu dle § 125d odst. 1 písm. e) zákona o silničním provozu, avšak nenaplnil podmínky pro udělení pořádkové pokuty, neboť vysvětlení podal.
19. Ze správního spisu byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Městská policie Brno postoupila dne 1. 12. 2016 magistrátu spisový materiál obsahující mj. oznámení

o přestupku neznámé osoby (řidiče), která s vozidlem značky Ford, registrační značky X, překročila nejvyšší povolenou rychlost v obci stanovenou zvláštním právním předpisem. Magistrát výzvou ze dne 4. 4. 2017, č. j. ODSČ 16309/16-10, vyzval žalobce, jakožto provozovatele vozidla, aby sdělil údaje potřebné k určení totožnosti řidiče. Tato výzva byla žalobci doručena dne 6. 4. 2017. Ve výzvě bylo mj. uvedeno, že žalobce má požadované údaje sdělit magistrátu buď písemně, nebo osobně, a rovněž byl touto výzvou řádně poučen o jeho právech a povinnostech (možnosti odepření výpovědi viz § 60 odst. 1 zákona o přestupcích). Žalobce byl rovněž poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Pro podání vysvětlení byla žalobci stanovena lhůta 15 dnů od převzetí této výzvy, uplynula tedy dne 21. 4. 2017. Rozhodnutím ze dne 27. 6. 2017, č. j. ODSČ-54212/17-13, pak magistrát žalobci uložil pořádkovou pokutu ve výši 1 000 Kč, neboť do dne vydání rozhodnutí neobdržel žádné vysvětlení, což vyhodnotil jako bezdůvodné odmítnutí podání vysvětlení. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 14. 7. 2016 odvolání, v němž uvedl, že vozidlo toho času řídil sám, a tedy výpověď nepodal, neboť měl obavu, že by v důsledku jejího podání byl obviněn ze spáchání přestupku, a považoval za protiprávní, aby sám předkládal důkazy svědčící proti němu.

20. Na základě takto zjištěného skutkového stavu dle soudu není pochyb o tom, že první kontakt vůči správnímu orgánu nastal ze strany žalobce až po uplynutí lhůty k podání vysvětlení, přestože byl žalobce poučen o následcích spojených s uplynutím lhůty bez odůvodněného odepření podání vysvětlení. Žalobce přitom ani nepožádal o prodloužení lhůty pro podání vysvětlení, pouze konstatoval, že nesplnil správním orgánem uloženou lhůtu z důvodu nutné konzultace s advokátem. Co se pak týče žalobcova tvrzení, z jakého důvodu výpověď nepodal, soud tímto nijak nezpochybňuje nezbytnost respektovat princip zákazu sebeobviňování při ukládání pořádkové pokuty, ani to, že správní orgány nemohou ukládání pořádkových pokut zneužívat za účelem získání informací. Platí však, že je vždy na žalobci, aby si podle klasické právní zásady *vigilantibus iura scripta sunt* střežil svá práva a uplatňoval je v době, kdy lze ještě žádaného výsledku dosáhnout. K obdobným závěrům opakovaně dospěl i Nejvyšší správní soud ve své judikatuře (srov. např. rozsudek ze dne 23. 6. 2016, č. j. 10 As 61/2016-44, nebo ze dne 18. 11. 2015, č. j. 9 As 106/2015-40). Výše uvedené platí i za situace, pokud by žalobce nesdělil údaje o řidiči vozidla v souladu se zásadou zákazu sebeobviňování. I v takovém případě totiž podle již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 61/2016-44, platí, že *„účelem a smyslem zproštění se povinnosti podat vysvětlení z důvodu možného postihu za přestupek předvolané osoby nebo osoby jí blízké je vysvětlení nepodat a přitom se nevystavit postihu za toto odepření. Toho lze efektivně dosáhnout pouze včasnou reakcí, tj. reakcí učiněnou v době předcházející termínu, který byl správním orgánem k podání vysvětlení stanoven. Výhradu stěžovatele, podle které vysvětlení odmítá podat, učiněnou poté, co byla stěžovateli za nedostavení se k podání vysvětlení uložena pořádková pokuta, nelze považovat za včasnou a ani za způsobitou stěžovatele povinnosti podat vysvětlení zprostit. Pouze pokud by stěžovatel přede dnem, kdy se měl k podání vysvětlení dostavit, správnímu orgánu sdělil, že podání výpovědi odpírá, připadal by v úvahu zákaz podání výpovědi vynucovat.“*
21. Dle názoru soudu žalobci nic nebránilo sdělit magistrátu, že hodlá odepřít výpověď pro jemu či osobě blízké hrozící nebezpečí postihu za přestupek (např. v písemné omluvě), a vyhnout se tak postihu pořádkovou pokutou. Žalobce k tomu měl dostatečný časový prostor, navíc patnáctidenní lhůta uběhla dne 21. 4. 2017 a o uložení pořádkové pokuty bylo rozhodnuto až dne 27. 6. 2017, tedy po více než dvou měsících od uběhnutí lhůty. Přitom pokud by žalobce tuto informaci včas (tedy ještě před uložením pokuty) sdělil, jeho

další postih ze strany správních orgánů by byl vyloučen (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 9 As 106/2015-40). Jak však vyplývá ze správního spisu, žalobce byl až do podání odvolání proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty nečinný, a proto bylo uložení pořádkové pokuty za bezdůvodné odepření podání vysvětlení zcela oprávněné. Magistrát měl legitimní zájem zjistit, kdo byl pachatel předmětného přestupku, spáchaného daným vozidlem, přičemž oslovení žalobce jako provozovatele předmětného vozidla bylo zcela logickým krokem.

22. Soud pak považuje za nedůvodné i tvrzení žalobce, že žalovaný ke dni napadeného rozhodnutí již věděl, že žalobce podání vysvětlení neodepřel, a proto jej již nemohl trestat za bezdůvodné odepření podání vysvětlení. V projednávaném případě se však jednalo o situaci, kdy byla žalobci pro splnění určité povinnosti v řízení stanovena konkrétní lhůta. Pokud není uložena povinnost splněna v této lhůtě, ale až opožděně, změní se dodatečným splněním povinnosti na pořádkový delikt jednorázový, jelikož ve stanovené lhůtě již nikdy nebude možno uloženou povinnost splnit. Skutečnost, že žalobce poskytl vysvětlení až po vydání rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty, a to v rámci odvolání proti tomuto rozhodnutí, jej proto nebyla způsobilá zprostit odpovědnosti za spáchaný pořádkový delikt.
23. Žalobcem odkazovaný § 125d odst. 1 písm. e) silničního zákona pak dle soudu na problematiku odepření podání vysvětlení vůbec nedopadá. Ustanovení § 125d odst. 1 písm. e) tohoto zákona pojednává o správním deliktu právnických a podnikajících fyzických osob, kterého se taková osoba dopustí tím, že jako provozovatel vozidla „*v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže řízení vozidla nebo svěří vozidlo osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*“. Tento způsob zjištění protiprávního jednání žalobce ze správního spisu nevyplývá. Naopak z něj vyplývá, že se žalobce dopustil pořádkového deliktu a byla mu uložena pořádková pokuta, pokud nijak nereagoval na výzvu k podání vysvětlení. Jak bylo uvedeno již výše, pořádková pokuta je jedním ze zajišťovacích prostředků, jejichž uložení je v pravomoci správních orgánů k zajištění účelu a bezvadného průběhu správního řízení. Pokud žalobce neznal údaje potřebné k určení totožnosti osoby, které svěřil vozidlo, mohl tak magistrátu sdělit v reakci na výzvu k podání vysvětlení. Tímto jednáním však nijak nenaplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu dle § 125d odst. 1 písm. e) silničního zákona.
24. Žalobce v této souvislosti rovněž namítal, že nebyl řádně předvolán k podání vysvětlení, pokud byl toliko vyzván k tomu, aby písemně sdělil údaje o řidiči vozidla. Dle soudu ovšem v projednávaném případě není pochyb o tom, že se o výzvu k podání vysvětlení jak z formálního, tak i materiálního hlediska, jednalo. Jednak je to zjevné ze samotné formulace předmětné výzvy ze dne 4. 4. 2017, č. j. ODSČ-16309/16-10, konkrétně z hlavičky listiny spolu s konkrétním ustanovením přestupkového zákona (§ 60), tak z jejího obsahu. Magistrát pak pouze konkretizoval, které konkrétní údaje po žalobci požaduje sdělit (totožnost řidiče), a jakým způsobem tak žalobce může učinit (písemně nebo osobně). Žalobce byl rovněž poučen o možnosti podání vysvětlení odepřít, a z jakého důvodu. Taková konkretizace požadovaných informací ovšem neznamená, že by se tím nějak změnil charakter výzvy k podání vysvětlení. Ani skutečnost, že ve výzvě bylo na místo osobního dostavení se do sídla správního orgánu alternativně umožněno požadované informace sdělit písemně, sama o sobě nečiní výzvu nezákonnou. Námitku žalobce, že jej správní orgán nemohl trestat „*za bezdůvodné „podání vysvětlení“, když jej k žádnému „podání*

vysvětlení“ nevyzval“, tak soud považuje za ryze účelovou. Soud tedy hodnotí výzvu k předvolání jako srozumitelnou a zákonnou.

25. Pokud žalobce dále tvrdil, že magistrátem nebyla dodržena zásada subsidiarity zjišťování řidiče vůči postupu před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jedná se o námitku lichou. Žalobce totiž podmiňuje subsidiaritu zjišťování řidiče tím, že v řízení byl spáchán správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, při jehož spáchání by se měl uplatnit postup dle § 125h zákona o silničním provozu, a to na základě skutečnosti, že překročení maximální povolené rychlosti bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu bez lidské obsluhy. Ze správního spisu však nijak nevyplývá, že by byl předmětný přestupek zjištěn tímto způsobem, naopak z něj plyne, že přestupek zjistil strážník J. L. (identifikační číslo X) silničním laserovým rychloměrem typu *LTI 20/20 TruCAM*. Pro uplatnění žalobcem navrhovaného postupu tudíž v nyní projednávané věci nebyly naplněny podmínky dle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, konkrétně přestupek řidiče vozidla žalobce nebyl zjištěn automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost plynulost silničního provozu bez lidské obsluhy.
26. Pokud pak jde o samotnou výši uložené pokuty, nutno uvést, že její odůvodnění v rozhodnutí magistrátu spočívá v zásadě toliko v jediné větě, totiž že *„k dosažení účelu a smyslu uložení pořádkové pokuty postačí uložení pokuty ve spodní hranici zákonné sazby“*. V tomto ohledu je nutno dát za pravdu argumentaci žalobce, že tento způsob odůvodnění výše pokuty je sám o sobě nedostatečný. Žalobce však v tomto ohledu pominul, že rozhodnutí správních orgánů prvního i druhého stupně tvoří jednotu, z níž je při soudním přezkumu nutno vycházet. Žalovaný se k odvolací námitce otázkou odůvodnění výše pokuty zabýval (str. 3, 4 rozhodnutí žalovaného) a nedostatky v rozhodnutí magistrátu odstranil. Konstatoval přitom, že žalobcovo jednání značilo nedostatek kázně vůči orgánu veřejné moci, výše pokuty je tudíž adekvátní. Poukázal též na skutečnost, že pořádková pokuta by měla působit též preventivně, čehož by pokuta ve výši 100 či 200 Kč nebyla schopna docílit. S takovým hodnocením se soud ztotožnil. V tomto ohledu žalobce při jednání odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2015, sp. zn. II. ÚS 3664/14, N 161/78 SbNU 423. Zobecnitelným závěrem tohoto nálezu (který se týkal pořádkové pokuty uložené soudem v maximální výši 50 000 Kč) odůvodnění výše pokuty v rozhodnutích správních orgánů v nyní projednávané věci, tedy pokuty uložené v zásadě v tzv. bagatelní výši, nepochybně odpovídá, neboť jako celek obsahují relevantní informace, které jsou způsobilé zprostředkovat úvahu správních orgánů o výši pořádkové pokuty.
27. Závěrem pak soud odmítl i výtku žalobce, že jeho bezdůvodné odepření vysvětlení mělo být projednáno jako přestupek ve smyslu § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, nikoli jako disciplinární (kázeňský či pořádkový) delikt. Mělo tomu tak být i proto, že by pro žalobce byla aplikace nového zákona příznivější. K tomu nutno uvést, že jednání, za něž bylo možno uložit pořádkovou pokutu dle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích [či aktuálně dle § 137 odst. 2 a § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu] nepochybně není přestupkem ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho § 112 odst. 1 se tak na něj tudíž nevztahuje. Žalobce má v tomto ohledu na mysli spíše povinnost správních orgánů přihlížet k případné pozdější příznivější právní úpravě. Tu lze poukázat např. na již výše zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 3932/2019 Sb. NSS,

podle nějž se v případě pořádkové pokuty nejedná o „trestní sankci“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy. I kdyby tomu tak však bylo, nelze dospět k závěru, že by posléze aplikovatelná úprava (již zmiňovaný § 137 ve spojení s § 62 správního řádu) měla být pro žalobce příznivější. Zákonná sazba pokuty je totožná a např. ustanovení § 62 odst. 3 správního řádu bylo vzhledem k subsidiární povaze správního řádu zcela nepochybně aplikovatelné i na pořádkové pokuty ukládané dle § 60 odst. 2 zákona o přestupcích. K výslovné poznámce žalobce při jednání nutno uvést, že pořádkovou pokutu ve výši 1 000 Kč nelze považovat za *hrubě* nepoměrnou k významu předmětu samotného přestupkového řízení, a to i při zohlednění skutečnosti, že pachatel za jeho spáchání hrozila pokuta v rozpětí 1 500 až 2 500 Kč.

28. Námitku žalobce, kterou brojil proti zveřejňování jeho osobních údajů, jakož i osobních údajů jeho zástupce, v rámci rozhodnutí ve věci na internetu, soud rovněž neshledal důvodnou, neboť se nevztahuje k meritu věci, a navíc na ni bylo již mnohokrát odpovězeno i Nejvyšším správním soudem (viz např. rozsudky ze dne 28. 8. 2019, č. j. 1 As 52/2019-43, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 10 As 321/2017-38, nebo ze dne 28. 11. 2018, č. j. 8 As 64/2018-44). Veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku, což ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18. Ústavní soud konstatoval, že zájem na veřejném vyhlášení rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od jejich zveřejňování ustoupit (obdobně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 4 As 252/2019-42). Žalobcův zástupce pak v projednávané věci vystupuje jako advokát. Anonymizovat jména advokátů, daňových poradců či obdobných zástupců, kteří před soudem vystupují v rámci své profesionální činnosti, však není nutné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 As 5/2012-29). Vystupování před soudem je totiž součástí jejich veřejného a profesního života, nikoli života soukromého, v němž by bylo třeba respektovat jejich soukromí, informační sebeurčení a osobní údaje.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Soud tedy neshledal námitky žalobce opodstatněnými. V řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti. Z těchto důvodů zdejší soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. června 2020

JUDr. Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu

v z. Mgr. Petr Pospíšil v.r.
člen senátu
(§ 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s.)